

РЕШЕНИЕ

№ 29024

гр. София, 03.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в
публично заседание на 11.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

като разгледа дело номер **3596** по описа за **2025** година докладвано от съдията,
и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс във вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на Я. Н. Д., непридружен непълнолетен, ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане], гражданин на С., чрез адв. И. И., назначена за представител по чл. 25 от ЗУБ с Решение № 1801 от 20.08.2024г. на председателя на НБПП, срещу Решение № 2607 от 18.03.2025г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.
В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност и неправилност на оспорения акт, като постановен при противоречие с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. С подробни съображения претендира съществено нарушение на административно процесуалните правила, поради липсата на представен доклад или становище от социален работник, както и липса на конкретна преценка относно спазване на принципа на висшия интерес на детето. На следващо място с конкретни и подробни съображения излага доводи за наличие на масово насилие, масови убийства на цивилни граждани в провинциите Л. и Т. на 06.03.2025г. в Сирийската арабска република, като се основава на съобщения на неправителствени организация за стотици жертви, включително и цели семейства. Претендира се отмяната на обжалваното решение и връщане на преписката на председателя на ДАБ за ново произнасяне.
В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и с адв.И., назначен по реда на чл.25, ал.1 от ЗУБ. Поддържат жалбата и моли да му бъде предоставен хуманитарен статут. Представят и писмена защита с изложени доводи за незаконосъобразност на процесното решение и молба за неговата отмяна.

Ответникът – председател на Държавната агенция за бежанците при МС, в съдебно заседание, не се явява и не се представлява. По делото са постъпили писмени бележки от юрк.Г., в качеството и на процесуален представител и пълномощник на ответника, с позиция по същество на спора. Представени към тях са актуални справки относно С.. Моли за отхвърляне на жалбата, като неоснователна и недоказана.

Софийска градска прокуратура, не се представлява и не е изразено становище по жалбата.

Административен съд София – град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира следното от фактическа страна:

С молба с вх. № ОК-13-1543/26.08.2024г. на РПЦ - С., жалбоподателят Я. Н. Д., непридружен непълнолетен, по смисъла на §1, т. 4 от ДР на ЗУБ, [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., етническа принадлежност-арабин, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, семейно положение - неженен, ЛНЧ [ЕГН], е поискал предоставяне на международна закрила. Личните му данни са установени въз основа на попълнена декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. В хода на производството чужденецът е представил фотокопие на акт за раждане и фотокопие на персонална извадка от граждански регистър.

На същата дата, 13.08.2024г., е съставен регистрационен лист с приложение. Чуждият гражданин е получил копие от Указания, относно правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включващи пояснения относно производството по предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за предоставяне на международна закрила, относно връчване на решенията. Видно от удостоверителното изявление на жалбоподателя същите са били преведени на разбираем за него език и последният е получил копие от тях. В административното производство чужденецът е представляван от адв. И. И., определен за негов представител от Председателя на националното бюро за правна помощ на осн. чл. 25, ал. 1 от ЗПП, с Решение № 1801 от 20.08.2024г. /л.78/

С писмо, рег. № М-3308/11.03.2025г. /л.58/, съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС е уведомена ДАБ-МС, че ДАНС не възразява на лицето, регистрирано в РПЦ С. към ДАБ – МС, ПМЗ О. купел като Я. Н. Д., [дата на раждане] в С. да се предостави закрила в Република България, ако отговаря на условията по ЗУБ.

На основание чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето, с писмо № 15976/15.08.2024г. /л.85/ е уведомена Дирекция „Социално подпомагане“-К. село за подадената молба за международна закрила от непридружения малолетен чужденец, както и че интервюто с чужденеца ще се проведе в сградата на РПЦ-С. на [улица]. По делото не е представена заповед за назначаване на социален работник, въпреки изричните указания на съда, дадени с Определение № 14524/28.04.2025г.

Представено е писмо изх.№ СЛ/Д-С-КС/2535-001/30.09.2024г. /л.148/ относно непридружен непълнолетен чужденец Я. Н. Д., на осн. чл.15, ал.1 от Закон за закрила на детето /ЗЗДетето/. В същото е изложено заключение, че на база на събраната информация, Отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“ К. село счита, че основните права на непълнолетния непридружен чужденец не са нарушени, че към момента не съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното развитие на детето.

С жалбоподателя в хода на административното производство е проведено интервю на 26.09.2024г., в присъствието на назначения му представител по чл. 25 ЗУБ, адв. И. И., и преводач от/на арабски език. Изрично в съставения протокол от проведено интервю е отбелязано, че социален работник от ДСП-К. село е надлежно уведомен за интервюто, но поради намален състав и невъзможност да присъства на интервюто, ще представи социален доклад.

По време на изслушването чуждият гражданин сочи, че е напуснал С. преди два месеца , нелегално, с трафикант, с група за Турция. В тУрция е останал 6 дни в [населено място]. Чужденецът посочва, че той лично е взел решението да напусне С., като целта му е да получи статут и след това да подаде молба за събиране на семейството му. Допълва, че цялото му семейство в момента е в С.-родителите му, двама братя и две сестри. Споделя, че те живеят трудно, заради войната, като баща му работи, а майка му е домакиня. Допълва, че няма близки и роднини нито в България, нито в друга държава-членка на ЕС. Уточнява, че е учил до трети клас в Д., след което е напуснал училище за да работи като техник на перални и хладилници. Молителят изрично посочва, че не е имал проблеми в С. или в друга държава във връзка с етноса му. Отрича да е имал проблеми свързани с религията си. Сирийският гражданин заявява, че не е женен и няма деца. В интервюто посочва, че не е бил член на политически партии или организации. Посочва, че не е участвал във военни действия и не е преминавал военно обучение. Молителят посочва, че не е имал проблеми с властите в страната му по произход.

Чуждият гражданин мотивира молбата си за закрила с причини от личен и икономически характер, като посочва и общото положение и войната в С.. Молителят обобщава, че е напуснал С. защото няма условия за живот и има война. Изразява желание да остане в България за да учи и работи тук, да научи български език и да се събере със семейството си на територията на Република България.

Чужденецът декларира, че интервюто е проведено на разбираем за него арабски език и че писменият му текст му е прочетен на арабски език. Положени са подписи от чужденеца, интервюиращия орган, представителят - адв.З. и от преводача, като липсва подпис на социален работник.

С оспореното в настоящото производство Решение № 2607 от 18.03.2025г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците, е отхвърлена молбата на чужденеца за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Административният орган е приел, че кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Предвид необоснованите му твърдения, органът е приел за неустановено осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. Не са установени положителните предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 8, ал. 7 и 8 от ЗУБ и с тези мотиви, искането на чужденеца в частта за предоставяне на бежански статут е отхвърлено като неоснователно.

На следващо място, органът е достигнал до извода, че липсват предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут, като се е аргументирал с установената фактическа обстановка, която не дава основание да се приеме, че той е бил принуден да напусне държавата по произход, поради реална опасност от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. Кандидатът не е бил обект на никакви посегателства и не е претърпял насилие. В тази връзка е прието, че предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ не са налице. Председателят на ДАБ е констатирал, че липсва личен елемент за търсената международна закрила и е приел, че не са налице предпоставките по чл. 9, ал. 1 - 3 от ЗУБ.

По делото е приета административната преписка по издаване на оспорения административен акт в цялост, както и допълнително представените от процесуалния представител на ответника актуални справки за Сирийска арабска република от 14.03.2025г. и 19.05.2025г. на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ,

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена в срок от надлежно лице и при наличието на правен интерес от оспорване на акта.

Между страните няма спор, а и от приложените по делото писмени доказателства е видно, че оспорения административен акт е издаден от компетентен орган - председателя на ДАБ, съобразно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Спазени са изискванията на чл. 59 АПК за форма. Решението съдържа предвидените в чл. 59, ал.2 АПК задължителни реквизити, с означение на фактическите и правните основания за издаването му.

Разгледана по същество жалбата е основателна, по следните правни съображения:

Производството е протекло при нарушаване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е интервю с молителя – непридружен непълнолетен, в присъствието на служебно назначен адвокат на основание чл. 25, ал. 2 ЗПП вр. с чл. 23, ал. 2 вр. с чл. 25, ал. 1 и ал. 3, т. 2 и т. 3 ЗУБ, и преводач от/на арабски език, но в противоречие с изричната разпоредба на чл.15, ал.4 от Закона за закрила на детето. Съобразно същата, на изслушването и консултирането на детето задължително присъства социален работник от Дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на същото, а при необходимост – и друг специалист. Цитираната норма е императивна и въвежда изискване за изслушване на детето в присъствието на социален работник и представяне на становище или доклад от представител на дирекция "Социално подпомагане" във всяко едно производство.

От представената административна преписка не се установява в хода на разглеждане на молбата на непълнолетния на основание чл. 15, ал. 4 във вр. с чл.15, ал.1 от ЗЗДетето до Дирекция "Социално подпомагане" да е изпратено искане за изразяване на становище или представяне на социален доклад, както и уточнение, че следва да присъства социален работник на изслушването и консултирането на детето. Представеното писмо рег.№ 15976/15.08.2024г. /л.85/ има само информативен характер. В преписката отсъства и нарочна заповед на Директора на Д „СП“ за назначаване на такъв. Такава не е представена и в хода на настоящото производство, въпреки изричното указание на съда за това.

Видно от приложените към преписката писмени доказателства, на 26.09.2024г. по време на изслушването на непълнолетния чужд гражданин, не е присъствал социален работник. Преди издаване на процесното решение не е представен и социален доклад относно малолетното дете.

Съдът намира, че Писмо изх.№ СЛ/Д-С-КС/2535-001/30.09.2024г. /л.148/, няма характер на такъв и не може да го замести, въпреки, че е посочено, че е в изпълнение на разпоредбата на чл.15, ал.1 от ЗЗДетето. В него са цитирани единствено данни за детето и родителите и заключение, което не е обосновано. Няма данни за проведен разговор или среща с непълнолетния и за съда не става ясно въз основа на какво е направено заключението, че основните му права не са нарушени, както и че не съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното му развитие. В тази връзка, съдът съобрази и обстоятелството, че правилата на чл. 15 от ЗЗДетето са синхронизирани с чл. 22, ал. 1 от Конвенцията за правата на детето, който задължава Република България, като страна по нея, да вземе необходимите мерки, за да осигури на всяко дете, което иска да получи статут на бежанец или се счита бежанец в съответствие с приложимото международно и вътрешно право и процедури, независимо дали е придружено или не от своите родители или което и да е друго лице, подходяща закрила в ползването на правата му.

В настоящия случай, нарушението на чл. 15, ал. 4 ЗЗДетето следва да се квалифицира като съществено по смисъла на чл. 146, т. 3 АПК, тъй като е попречило да се изяснят надлежно всички данни относно детето, с оглед охрана на интересите му. В този смисъл са и редица решения на

ВАС-решение № 6132/09.06.2025г. по адм.дело № 4858/2025г. по описа на ВАС; решение № 5258/20.05.2025г. по адм.дело № 1922/2025г. по описа на ВАС; решение № 13109/04.12.2024г. по адм.дело № 7400/2025г. по описа на ВАС и др. На съда е известно, че съществува и практика в противоположния смисъл, но същият, по изложените по-горе съображения, не я споделя.

Принципът за осигуряване на най-добрия интерес на детето е установен с Конвенцията на ООН за правата на детето. Този принцип е от основополагащо значение за осигуряване на закрила и за защитата на правата на детето, като в българското законодателство понятието е дефинирано в § 1, т. 5 вр. т. 11 от ДР Закона за закрила на детето. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 6а ЗУБ, съгласно която, при прилагането на закона, първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, която съдът намира за нарушена.

Извършената в процесното решение преценка относно висшия интерес на детето, според настоящият състав е формална, тъй като не е съобразена с личната му история и възможността за спокойно съществуване при евентуално връщане в страната на произход. Съдът счита, че преценката на ответника относно детето е следвало да бъде подробно мотивирана, при съобразяване и с данните за конкретното място на произход (в този см.Решение № 3824 на ВАС от 12.03.2020г, по адм. дело № 8779/2019 г.).

Предвид изложеното, оспореното решение е постановено при нарушаване на императивни правни норми, което настоящият съдебен състав квалифицира като съществено – отменително основание по чл. 146, т. 3 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ. /В този см. Р 13109/04.12.2024г. по адм.д. 7400/2024 г. на ВАС/. Горното обуславя незаконосъобразността на постановения отказ за предоставяне на международна закрила по отношение на непълнолетния.

По изложените съображения, съдът намира извода на административния орган за липса на основание за предоставяне на бежански статут и хуманитарен статут „по други причини от хуманитарен характер“, свързани с висшия интерес на непълнолетното дете – непридружен кандидат за закрила, за незаконосъобразен, поради допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на закона – противоречие с чл.24 от Хартата на основните права в Европейския съюз (ХОПЕС), параграф 18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕО, чл.20, пар.5 и чл.23 от Директива 2011/95/ЕО, пар.33 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС и от чл.6а ЗУБ. /В този см. Решение № 10555 от 21.11.2022 г. по адм. д. № 3815/2022 г., IV отд. на ВАС, Решение № 3856 от 25.03.2021 г. по адм. д. № 1514/2021 г., IV отд. на ВАС и др./

Дължимата е отмяна на оспореното решение. На основание чл. 173, ал. 2 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ, делото като преписка следва се изпрати на ответника за ново разглеждане на молбата, след актуализирана оценка на общата ситуация във връзка с личната история на чуждия гражданин, при съобразяване с дадените указания във връзка с прилагане на чл. 6а от ЗУБ вр. §1, т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето.

Мотивиран от горното, Административен съд София-град, Първо отделение, 18 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Я. Н. Д., непридружен непълнолетен, ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] , гражданин на С., чрез адв. И. И., назначен за представител по чл. 25 от ЗУБ с Решение № 1801 от 20.08.2024г. на председателя на НБПП, срещу Решение № 2607 от 18.03.2025г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА делото като преписка на компетентния орган на ДАБ – МС за ново разглеждане и произнасяне по молба за предоставяне на международна закрила с вх.№ ОК-13-1543/13.08.2024г. по описа на РПЦ-С., при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с мотивите на решението.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ